

Εισαγωγικό σημείωμα

EN APXH HN TO MNHMONIO;

Μάλλον όχι, αν σκεφτεί κανείς ότι η διακαής επιθυμία του κάθε αφεντικού να λύνει και να δένει, να ρίχνει δηλαδή τους μισθούς κατά βούληση, να μην δίνει εισφορές, επιδόματα και αποζημιώσεις και να απολύει όποτε του γουστάρει είναι διαχρονική - και απολύτως εξαρτώμενη από τους κύκλους ταξικών αγώνων και τους καθοδικούς και ανοδικούς κύκλους της συσσώρευσης κεφαλαίου.

Τι είναι τα μνημόνια; Η κωδικοποίηση και θεσμοποίηση της πολιτικής της απαξίωσης (κεφαλαίου άρα και εργασιακής δύναμης). Η επιτάχυνση της διαδικασίας της ριζικής αναδιάρθρωσης των εργασιακών σχέσεων που ξεκίνησε την δεκαετία του '90 στην Ελλάδα. Η επιβολή της φθηνής, ανασφάλιστης και ευέλικτης εργασίας. Της αλλοτριωμένης και της περιπλανώμενης. Περιπλανώμενης από κλάδο σε κλάδο, από σεζόν σε σεζόν, από χώρα σε χώρα. *Δασκάλα άνεργη σερβιτόρα και πάλι, που λέει και το σύνθημα.*

Την προηγούμενη δεκαετία δεν χύθηκε μόνο άφθονο μελάνι για τη σύνταξη των μνημονιακών νόμων που αποσκοπούσαν στη δημιουργία ενός αφοπλισμένου προλεταριάτου στην Ελλάδα και τη συκοφάντηση των κοινωνικών αναγκών· δεν ασκήθηκε μόνο αμείλικτη αστυνομική και ρατσιστική βία για να επιβληθούν αυτοί οι νόμοι· προπαγανδίστηκε επίσης ένα πλήθος ψευδοδιλημάτων (αποπληρωμή του «επονεϊδιστου χρέους» ή ολόκληρου του χρέους; Δραχμή ή ευρώ; Ανεξάρτητη εθνική ανάπτυξη ή υποταγή στον ιμπεριαλισμό; κλπ.), όλα στο πεδίο της εθνικής κοινότητας και της αστικής δημόσιας σφαίρας - για να λήξουν από το 2015 και μετά με μια κοινή διαταξική αποδοχή: μνημόνια για πάντα! Το ίδιο και στην Αγγλία: η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή μη, το ζήτημα του Brexit, διχάζει από το 2016 το προλεταριάτο της Βρετανίας με το ψευδεπίγραφο δίλημμα “Remain or Leave”. Στο ίδιο διάστημα η τάξη μας έχει φανεί ανίκανη να ξεπεράσει αυτά τα ψευδοδιλήματα και τις εσωτερικές διαιρέσεις της και να συγκροτηθεί ως τάξη για τον εαυτό της, ορίζοντας αυτόνομα τα μέσα και τους σκοπούς του αγώνα της, τους όρους της σύγκρουσής της με το κεφάλαιο και το κράτος του.

Σε αυτό το φόντο αναζητήσαμε σε μια διήμερη συζήτηση-εκδήλωση τον Μάη του 2019 μαζί με την εργατική συλλογικότητα των *Angry Workers of the World* από το Λονδίνο τον κοινό επεξηγηματικό πυρήνα των εκμεταλλευτικών σχέσεων στη συγκυρία, το πώς οργανωνόμαστε για την ανατροπή τους, το πώς θα μπορούσαν να συνδεθούν οι αγώνες μεταξύ τους. Πώς ενωνόμαστε και πώς υπερβαίνουμε τους διαχωρισμούς; Ποια η κατάσταση στην εργατική τάξη σε Ελλάδα και Αγγλία; Με ποιες εργασιακές σχέσεις έρχεται αντιμέτωπο όχι μόνο το ντόπιο, αλλά και το μεταναστευτικό προλεταριάτο στην Ελλάδα και τι βρίσκουν μπροστά τους όσοι και όσες μεταναστεύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο; Γνωρίζοντας ότι είναι κυρίως στη νο. 1 βιομηχανία στην Ελλάδα, την τουριστική βιομηχανία, που συμπυκνώνονται οι μορφές αναδιάρθρωσης των εργασιακών σχέσεων, θεωρήσαμε ουσιαστικό να καταγραφούν οι εμπειρίες των σεζονάρων και οι οργανωτικές προτάσεις που έχουν υπάρξει. Εξού και η απεύθυνσή μας στο *Σωματείο Σερβιτόρων Μαγείρων* και στην *Ελευθεριακή Συνδικαλιστική Ένωση-Αθήνας*.

Και επειδή βλέπουμε την έμφυλη και φυλετική καταπίεση ως μια επείγουσα διάσταση του ζητήματος της ταξικής πάλης (αποτυπωμένη επίσης ανάγλυφα στον εφιαλτικό κόσμο της τουριστικής βιομηχανίας), βάλαμε στο επίκεντρο του διημέρου τις κατηγορίες **φύλο-φυλή-τάξη**: το πώς ακριβώς διαμορφώνονται, εξελίσσονται και αλληλοσχετίζονται. Αντιλαμβανόμαστε ότι είμαστε εγκλωβισμένοι εντός αυτών των αλλοτριωμένων κοινωνικών ρόλων που μας διαιρούν και μας περιχαράκωνουν. Σε καμία περίπτωση όμως, στο όνομα μιας αφηρημένης ενότητας της τάξης, δεν βάζουμε κάτω από το χαλί τις ιδιαίτερες και πολύμορφες εμπειρίες, ανάγκες και αντιστάσεις των προλετάριων. Οι θεωρητικοί της διαθεματικότητας τις τελευταίες δεκαετίες επιδίωξαν να επαναφέρουν στον δημόσιο λόγο ριζοσπαστικές προσεγγίσεις των κινήματων του '60 και '70 που όχι μόνο αναδεικνυαν τα κοινωνικά ζητήματα που θέτουν οι επιμέρους πολιτικές της ταυτότητας, αλλά και το πώς θα μπορούσαν να επικοινωνήσουν η μία με την άλλη στα πλαίσια ενός νέου «λαϊκού μετώπου». Η διαθεματικότητα προσπάθησε να απαντήσει στη σταδιακή απομόνωση αυτών των ζητημάτων και τον αυτοπεριορισμό των αγωνιζόμενων υποκειμένων σε διαχωρισμένες ταυτότητες. Από δω όμως πηγάζουν και τα όρια της διαθεματικότητας. Γιατί ενώ μπορεί να βοηθά να φωτιστούν αθέατες πλευρές των κοινωνικών σχέσεων και δείχνει ότι και η εκμετάλλευση της εργασίας και η καταπίεση του φύλου και οι φυλετικές διακρίσεις αναπαράγονται ταυτόχρονα, από την άλλη πλευρά δεν αναζητά τη βαθύτερη αιτία διαιώνισης αυτών των καταπίεσεων, τον λόγο για τον οποίο τέμνονται ως μορφές ύπαρξης της τάξης· ούτε αναρωτιέται για τη δυνατότητα υπέρβασης αυτών των μορφών, άρα για τη δυνατότητα υπέρβασης της ταξικής κοινωνίας. Η υλική βάση πάνω στις οποίες αυτές αναπαράγονται είναι έξω από το πεδίο του ενδιαφέροντος αυτής της θεωρίας και κατά συνέπεια δεν στρέφεται ενάντια της. Ο στόχος της μοιάζει να είναι απλά η ανάδειξη ενός πλουραλιστικού αθροίσματος καταπίεσεων και η εναντίωση στην «κοινωνική αδικία» και τις «ανισότητες». Οι στόχοι του επαναστατικού κινήματος δεν μπορούν περιοριστούν σε μια εμπλουτισμένη ατζέντα αστικο-δημοκρατικών διεκδικήσεων.

Η έννοια της τάξης και η συνθετική δύναμη της ταξικής ανάλυσης είναι το κλειδί. Το προλεταριάτο δεν είναι για μας απλά μια οικονομική ή κοινωνιολογική κατηγορία, ούτε φυσικά αναφέρεται σε μια παραδοσιακή λευκή αρρενωπή εργατική ταυτότητα. Αντίθετα, αποτελεί μια καθολική και συμπεριληπτική ανταγωνιστική σχέση, μάλιστα δυναμικά επαναστατική καθώς η εργατική τάξη μπορεί να δράσει σε παγκόσμια κλίμακα και να καταστρέψει την υπάρχουσα εκμεταλλευτική και αλλοτριωτική οργάνωση της κοινωνικής ζωής, κάθε αντικειμενικά επιβεβλημένο διαχωρισμό, **άρα και τον ίδιο της τον εαυτό**. Σε αυτό το πλαίσιο συζητήσαμε τη μορφή, το περιεχόμενο και τις δυνατότητες αντίστασης που δίνει η αυτόνομη οργάνωση της τάξης, **η προλεταριακή αυτοοργάνωση – το πρώτο βήμα προς την αυτοκατάργησή της**.

Συνέλευση Εργαζομένων και Ανέργων από την πλατεία Συντάγματος

Δεκέμβριος 2019

ΥΓ. Λόγω τεχνικού λάθους, δεν ηχογραφήθηκε η πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση της πρώτης μέρας, γι' αυτό δημοσιεύουμε μόνο τις γραπτές εισηγήσεις. Όλες οι υποσημειώσεις είναι δικές μας, καθώς και η μετάφραση του κειμένου των *Angry Workers of the World* "Migration and national social democracy in Britain".